

DECIZIE

30 martie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul: Tatiana Vieru

Judecătorii: Tamara Chișca-Doneva, Ion Druță,
Oleg Sternioală, Iurie Bejenaru

examinînd recursul declarat de către Societate cu răspundere limitată „Efect Invest”,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu răspundere limitată „Efect Invest” împotriva Biroului vamal Chișinău și Serviciului Vamal al Republicii Moldova cu privire la contestarea actului administrativ și restituirea sumei încasate excesiv,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 01 octombrie 2015 prin care a fost respins apelul declarat de către Societatea cu răspundere limitată „Efect Invest” și menținută hotărîrea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 05 iunie 2015, prin care acțiunea a fost respinsă,

c o n s t a t ă:

La 22 decembrie 2014, SRL „Efect Invest” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Biroului Vamal Chișinău și Serviciului Vamal al Republicii Moldova cu privire la contestarea actului administrativ și restituirea sumei încasate excesiv.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la 07 noiembrie 2014 SRL „Efect Invest” a depus declarația vamală nr. 124330 privind importul cărnii de porcine congelată, dezosată, cu valoare declarată 345 930, 24 lei.

La aceeași dată, Biroul vamal Chișinău a întocmit Actul de inspecție prin care a solicitat prezentarea: informației și datelor despre tranzacții cu mărfuri identice; informației și datelor despre tranzacții cu mărfuri similare; informațiilor și datelor cu privire la costul unitar al mărfii de evaluat; calculul firmei producătoare pentru prețul de cost ai mărfurilor evaluate.

Argumentează că, informațiile solicitate nu puteau fi prezentate de SRL „Efect Invest”, deoarece informația în cauză prezintă un secret comercial al altor agenți economici, despre care fapt a fost înștiințat colaboratorul vamal.

Menționează că, la aceeași dată reprezentantul Biroului Vamal a solicitat încă o serie de acte și anume: orice acord posibil între vânzător și cumpărător care afectează valoarea în vamă a mărfurilor, contractele cu terțe persoane referitoare la tranzacțiile indirecte; corespondența comercială purtată în vederea încheierii și

negocierii prețului, în cazul în care aceasta a fost purtată; documentul de plată pentru cheltuielile de transportare; ofertele de preț (listele de prețuri) ale vânzătorului.

Invocă că, actele posibile de a fi prezentate, din lista solicitată de către reprezentantul Biroului Vamal, au fost prezentate de către societatea reclamantă odată cu depunerea declarației vamale inițiale, fapt care rezultă din documentele anexate (Articolul nr. 1) la declarația vamală.

Astfel, societatea reclamantă a prezentat contractul de vânzare-cumpărare, corespondența comercială și alte acte relevante și, cu toate că au fost prezentate de către SRL „Efect Invest” toate actele care confirmau valoarea bunurilor importate, la 07 noiembrie 2014, prin Act de inspecție, Biroul vamal Chișinău a majorat valoarea în vamă a mărfii pînă la 589 980,24 lei.

În urma majorării în vamă a mărfii, conform procedurii vamale imperative, a fost perfectată altă declarația vamală sub același număr, în care reclamantul a fost nevoit să indice valoarea statică majorată pînă la 589 980,24 lei.

Astfel, deși societatea reclamantă a prezentat Biroului vamal Chișinău toate documentele necesare, în conformitate cu prevederile Legii cu privire la tariful vamal, nr. 1380 din 20 noiembrie 2007, și Regulamentul privind modul de declarare a valorii în vamă a mărfurilor introduse pe teritoriul Republicii Moldova, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 600 din 14 mai 2002, solicitate de către autoritatea vamală și necesare pentru confirmarea valorii în vamă a mărfii importate, autoritatea vamală nu și-a schimbat decizia de majorare a valorii în vamă adoptată în temeiul Actului de inspecție din 07 noiembrie 2014.

Consideră că, SRL „Efect Invest” dispunea de toate documentele necesare întru confirmarea valorii în vamă a mărfii introduse pe teritoriul vamal, care a fost determinată și declarată în baza valorii tranzacției cu marfa respectivă, potrivit prevederilor art. 10 alin. (2) și art. 11 din Legea nominalizată, fiind prezentate: contractul de vânzare-cumpărare, scrisoarea de trăsură internațională, factura comercială (invoice), certificatul veterinar eliberat de serviciul veterinar: certificat de origine, certificat de calitate, declarația vamală a țării de export, pașaportul tehnic al mijlocului de transport, anexa nr. 5 la contractul de vânzare-cumpărare, autorizația sanitară eliberată de serviciul veterinar, scrisori ale agenților economici, packing-list, pro-forma actului comercial, dispoziția de plată, calculul cheltuielilor de transport, scrisori ale agenților economici, permisul conducătorului internațional de vehicul ș.a.

Astfel Biroul vamal Chișinău, a dispus majorarea valorii în vamă, aplicînd metoda de rezervă de determinare a valorii în vamă a mărfii, conform art. 17 din Legea menționată, întocmind Actul de inspecție din 07 noiembrie 2014, iar în rezultatul acestei majorări, SRL „Efect Invest” a fost impusă să achite neîntemeiat drepturile de import în mărime de 280 897,90 lei, în locul sumei de 201 630,46 lei, achitînd nejustificat suma de 79 267,44 lei.

La 11 noiembrie 2014 SRL „Efect Invest” a contestat actul menționat, printr-o cerere prealabilă înaintată către Biroul vamal Chișinău și Serviciul Vamal al Republicii Moldova, cerere care a fost respinsă inclusiv de către Serviciul Vamal al Republicii Moldova, Biroul vamal Chișinău omițînd să răspundă pînă în prezent la cererea prealabilă.

În temeiul art. 52 al Constituției Republicii Moldova, art. 1, 14 din Legea contenciosul administrativ și Legii cu privire la tariful vamal nr.1380-XII din 20 noiembrie 1997, Regulamentului cu privire la modul de declarare a valorii în vamă a mărfurilor introduse pe teritoriul Republicii Moldova aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.600 din 14 mai 2002, consideră că, acțiunile Biroului vamal Chișinău sunt nemotivate și ilegale, ori, SRL „Efect Invest” a respectat procedura stabilită la determinarea și declararea valorii în vamă a mărfurilor introduse și, conform pct. 2 al art. 7 din Legea citată, au fost prezentate documentele justificative privind veridicitatea datelor privind valoarea în vamă anunțată și a datelor suplimentare referitoare la aceasta.

Astfel, în temeiul art. 7 pct. 2 din Legea cu privire la tariful vamal și pct. 13 din Regulamentul cu privire la modul de declarare a valorii în vamă a mărfurilor introduse pe teritoriul Republicii Moldova, societatea reclamantă a respectat cerințele legale stabilite la etapa respectivă, fapt confirmat prin sigiliile aplicate de pîrît pe declarațiile vamale.

La acumularea informației privind valoarea în vamă, organul vamal antrenat în vămuirea mărfurilor, trebuie să prezinte informații, pe care nu le are declarantul SRL „Efect Invest”, inclusiv despre prețurile de referință la mărfurile din circuitul comerțului extern, precum și de date privind mărfurile identice sau similare, a căror perfectare vamală a efectuat-o anterior.

Totodată, autoritatea vamală nu a prezentat SRL „Efect Invest” informațiile de care dispune despre prețurile medii contractuale sau privind valoarea în vamă a unei anumite tranzacții, care ar confirma valoarea mărfii importate.

Astfel, în contextul normelor materiale, art. 5, 6, 8 din Legea cu privire la tariful vamal și pct. 16 din Regulamentul cu privire la modul de declarare a valorii în vamă a mărfurilor introduse pe teritoriul Republicii Moldova, Organul vamal nu a prezentat societății reclamante informațiile, prețurile de referință la marfa importată, ci în mod unilateral, subiectiv a reevaluat valoarea în vamă.

Menționează că, nu au fost transparente acțiunile Biroului vamal Chișinău, conform căror temeiuri, metodele specificate la articolele 11, 12, 13, 15 și 16 din Legea cu privire la tariful vamal, nu pot fi utilizate față de SRL „Efect Invest”. Astfel, valoarea în vamă a mărfii determinându-se prin metoda de rezervă, cu majorarea plăților vamale în sumă de 79 267, 44 lei.

Pretinde că, conform Anexei nr.4 la Legea cu privire la tariful vamal, „Note interpretative la unele articole din Legea cu privire la tariful vamal”, consecutivitatea aplicării metodelor de determinare a valorii în vamă a mărfii trebuie să fie cu o flexibilitate rezonabilă în aplicarea metodelor ce ar fi conformă obiectivelor și prevederilor legii.

Astfel, în temeiul art. 6, 1, 17 din Legea cu privire la tariful vamal și p. 19 al Regulamentului cu privire la modul de declarare a valorii în vamă a mărfurilor introduse pe teritoriul Republicii Moldova, organul vamal subiectiv, neîntemeiat și nefondat, fără prezentarea motivelor legale și temeiurile clare a aplicat direct metoda de rezerva față de SRL „Efect Invest”.

Prin urmare, SRL „Efect Invest” solicită anularea Actului de inspecție al Biroului vamal Chișinău emis referitor la declarația vamală cu nr.124330 din 07 noiembrie 2014 prin care a fost dispusă majorarea valorii în vamă a mărfii pînă la suma de 589 980, 24 lei; obligarea Biroului vamal Chișinău să aplice metoda

determinării valorii în vamă a mărfii în baza valorii tranzacției cu marfa respectivă; să efectueze recalcularea impozitelor plătite la perfectarea declarației vamale nr. 124330 din 07 noiembrie 2014 și restituirea către SRL „Efect Invest” a sumei impozitului plătit excesiv, în mărime de 79 267, 44 lei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărîrea Judecătorei Botanica, mun. Chișinău din 05 iunie 2015 acțiunea SRL „Efect Invest” a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

La 11 iunie 2015, SRL „Efect Invest” a depus apel nemotivat, iar la 03 august 2015 a depus cererea de apel motivată, cerînd admiterea apelului, casarea hotărîrii primei instanțe și emiterea unei noi hotărîri cu privire la admiterea integrală a acțiunii.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 01 octombrie 2015 a fost respins apelul declarat de către SRL „Efect Invest” și a fost menținută hotărîrea primei instanțe.

La 30 noiembrie 2015, SRL „Efect Invest”, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel cerînd admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărîrii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărîri de admitere integrală a acțiunii.

Recurentul, SRL „Efect Invest”, în motivarea recursului a indicat că nu este de acord cu hotărîrile instanțelor de judecată emise în cauza dată, le consideră ilegale, deoarece concluziile primei instanțe și instanței de apel expuse în hotărîre sunt niște concluzii arbitrare, fiind în contradicție cu circumstanțele pricinii, iar normele de drept material au fost încălcate și aplicate eronat.

Menționează că instanțele de judecată greșit au stabilit că SRL „Efect Invest” la declararea valorii în vamă nu au fost prezentate toate actele necesare pentru aplicarea metodei nr. 1 de determinare a valorii în vamă a mărfii importate și că organul vamal este în drept să solicite alte acte, iar în cazul neprezentării actelor confirmative organul vamal prin act de inspecție este în drept să aplice metoda 6 de determinare a valorii în vamă a mărfii și respectiv să majoreze valoarea în vamă a mărfii.

Consideră că SRL „Efect Invest” a fost neîntemeiat impusă să achite drepturile de import în mărime de 280 897,90 lei, în locul sumei de 201 630,46 lei, achitînd nejustificat suma de 79 267,44 lei.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale.

Din actele pricinii rezultă că, decizia atacată cu recurs a fost pronunțată la 01 octombrie 2015, iar recursul a fost depus la 30 noiembrie 2015, însă la dosar nu există probe ce ar confirma recepționarea de către recurent a deciziei motivate a Curții de Apel Chișinău din 01 octombrie 2015.

Astfel, prin prisma prevederilor art. 434 alin. (1) CPC, instanța de recurs constată că recursul depus de către SRL „Efect Invest” a fost declarat în termen.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea deciziei instanței de apel și hotărîrii primei instanțe din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe.

Înaintînd prezenta cerere de chemare în judecată, SRL „Efect Invest” a contestat actul de inspecție al Biroului vamal Chișinău emis referitor la declarația vamală a mărfii pînă la suma de 589980,24 lei, solicitînd totodată obligarea Biroului vamal Chișinău să aplice metoda determinării valorii în vamă a mărfii în baza valorii tranzacției cu marfa respectivă, precum și obligarea efectuării recalculului impozitelor plătite la perfectarea declarației vamale nr. I24330 din 07 noiembrie 2014 și restituirea către SRL „Efect Invest” a surplusului impozitului plătit excesiv în mărime de 79267,44 lei.

Judecînd pricina în fond, prima instanță a concluzionat asupra netemeinicii acțiunii, respingînd-o ca neîntemeiată, reieșind din faptul că declarația privind valoarea în vamă a mărfurilor a fost completată și semnată benevol de către reprezentantul declarantului SRL „Efect Invest”, iar organul vamal, în persoana colaboratorului vamal, a acceptat valoarea în vamă anunțată de către declarant și, deși declarantul poate solicita în scris de la organul vamal explicarea motivelor neacceptării valorii în vamă în sensul art. 8 din Legea cu privire la tariful vamal, declarantul nu a prezentat în scris careva obiecții cu privire la majorarea valorii în vamă a mărfurilor importate de către agentul economic la 07 noiembrie 2014.

Ulterior, instanța de apel, fiind investită cu judecarea apelului declarat de către SRL „Efect Invest”, l-a respins și a menținut hotărîrea primei instanțe.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, analizînd materialele dosarului, în coraport cu legislația în vigoare ce guvernează raportul juridic litigios, a ajuns la concluzia că soluția dată de instanța apel și prima instanță este una legală și întemeiată.

Conform art. 179 alin. (1) Codul vamal, declarația vamală, care se depune la organul vamal, trebuie să fie însoțită de toate documentele necesare vămuirii.

Conform art. 8 din Legea cu privire la tariful vamal nr. 1380 din 20 noiembrie 1997, autoritatea vamală exercită controlul asupra corectitudinii determinării valorii în vamă a mărfii. Autoritatea vamală este în drept să ia decizii în privința corectitudinii ori incorectitudinii valorii în vamă a mărfii anunțate de declarant. În cazul în care nu există date ce ar confirma corectitudinea determinării valorii în vamă a mărfii anunțate sau în cazul în care există temei de a considera că datele prezentate de declarant (importator) nu sînt veridice (inclusiv sînt sub nivelul valorii lor de producție) și/sau nu sînt suficiente, autoritatea vamală este în drept să determine de sine stătător valoarea în vamă a mărfii, aplicînd consecutiv una din cele 6 metode prevăzute de prezenta lege.

În temeiul art. 4 din Hotărîrea Guvernului RM nr.600 cu privire la aprobarea Regulamentului privind modul de declarare a valorii în vamă a mărfurilor introduse pe teritoriul Republicii Moldova din 14 mai 2002, declarantul de sine stătător determină valoarea în vamă a mărfurilor introduse conform metodelor de evaluare stabilite de art. 10 din Legea nr.1380-XIII cu privire la tariful vamal din 20 noiembrie 1997, iar în baza art. 10 al hotărîrii sus menționate, declarantul declară organului vamal valoarea în vamă a mărfurilor introduse pe teritoriul Republicii Moldova, completînd de sine stătător toate rubricile declarației privind valoarea în vamă a mărfurilor (tipizata DW-1 sau DW-2) în modul stabilit de

Serviciul Vamal, cu excepția rubricilor destinate mențiunilor organului vamal (art. 17 din Hotărîrea menționată), fiind responsabil de veridicitatea datelor indicate în declarația privind valoarea în vamă și a documentelor anexate.

Conform art. 17 alin. (1) din Legea cu privire la tariful vamal, în cazul în care valoarea în vamă a mărfii nu poate fi determinată prin aplicarea metodelor specificate la art. 11, 12, 13, 15 și 16, aceasta se determină pe baza datelor disponibile pe teritoriul vamal, prin mijloace rezonabile compatibile cu principiile și dispozițiile generale ale art. VII din acordul General pentru Tarife și Comerț (GATT) și ale acordului de punere în aplicare art. VII din acordul menționat.

Astfel, în temeiul Legii cu privire la tariful vamal a Republicii Moldova nr. 1380 din 20 noiembrie 1997, la determinarea valorii în vamă prin metoda 6, drept bază de evaluare se vor lua valorile determinate în vamă (art. 11-16), dar aplicate cu o flexibilitate rezonabilă.

Conform art. 8 din Legea cu privire la tariful vamal, valoarea în vamă a mărfii nu poate fi sub nivelul ei de producție.

La determinarea valorii în vamă prin metoda de rezervă specificată la art. 17 al Legii cu privire la tariful vamal nr. 1380 din 20 noiembrie 1997, drept bază se vor lua, pe cât de posibil, valorile în vamă determinate conform art. 11-16, adică primelor 5 metode.

Conform pct. 13 și 14 din Regulamentul privind modul de declarare a valorii în vamă a mărfurilor introduse pe teritoriul RM, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 600 din 14 mai 2002, pentru confirmarea veridicității datelor privind valoarea în vamă anunțată și a datelor suplimentare referitoare la ea, declarantul este obligat să prezinte la cererea autorității vamale documentele solicitate.

Potrivit Capitolului II Secțiunea 1 pct.73 al Regulamentului de aplicare a destinațiilor vamale prevăzute de Codul vamal al Republicii Moldova aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 1140 din 02 noiembrie 2005, dacă există îndoieli privind exactitatea, informațiilor sau a documentelor furnizate pentru determinarea valorii în vamă, organul vamal poate solicita importatorului să prezinte justificări suplimentare, inclusiv documente sau alte evidențe.

Dacă informațiile și documentele prezentate nu sunt în măsură să dovedească exactitatea valorii în vamă declarate, organul vamal are dreptul să refuze determinarea valorii în vamă pe baza prețului de tranzacție. Înainte de a lua o decizie finală, biroul vamal comunică importatorului, în scris, la cerere, motivele refuzului, în același mod se procedează și în cazul în care importatorul nu prezintă, în termenul stabilit, documentele solicitate de organul vamal.

Astfel, agentul economic care declară marfa conform metodei nr. 1 de declarare a valorii în vamă mărfurilor, în conformitate cu pct. 15, 16 din Hotărîrea Guvernului nr. 600 din 14 mai 2002, urmează să prezinte organului vamal următoarele acte: documentele de constituire ale persoanei care introduce mărfurile în teritoriul Republicii Moldova (statutul și contractul de fondare a întreprinderii, certificatul de atribuire a codului fiscal și certificatul de înregistrare a întreprinderii - în copii); contractul comercial încheiat cu vânzătorul produselor respective și acordurile adiționale la el, precum și corespondența comercială purtată cu acesta în vederea încheierii și derulării contractului; factura (invoice) și documentele bancare de plată (dacă factura este achitată) sau factura pro forma (pentru tranzacții condițional valorice), precum și alte documente de plată și/sau contabile, ce

confirmă valoarea mărfurilor; documentele de transport; contractul de asigurare a mărfurilor și polița de asigurare, după caz; factura de trăsură sau calculul oficial autentificat al cheltuielilor de transport; declarația vamală a țării de expediție (dacă aceasta există); listele de ambalaj; licența pentru mărfurile introduse, importul cărora este admis în baza licențelor stabilite; certificatul de origine al mărfurilor, certificatul de calitate, conformitate etc.

În cazul în care pentru confirmarea valorii în vamă anunțate documentele menționate în pct. 13 al prezentului Regulament nu sînt suficiente, declarantul este obligat să prezinte, la cererea organului vamal, informațiile suplimentare necesare. Pentru a acumula informații suplimentare organul vamal este în drept să solicite declarantului următoarele documente: contractele cu terțe persoane referitoare la tranzacție; facturile pentru decontări către persoane terțe în beneficiul vânzătorului; facturile pentru serviciile de comision și broker, referitoare la tranzacția cu marfa evaluată; documentele contabile; acordurile privind licența sau de autor; licențele de export (import); recipisele de depozit; comenzile de livrare; cataloagele, specificările, ofertele de preț (listele de prețuri) ale firmelor producătoare; calculul firmei producătoare pentru prețul de cost al mărfurilor evaluate (dacă firma este de acord să o prezinte cumpărătorului); alte documente și informații care sînt în măsură să dovedească realitatea valorii anunțate.

Potrivit pct. 1 din Metodologia de prelucrare a declarației vamale în detaliu aprobat prin Ordinul Serviciului Vamal nr. 480-O din 18 decembrie 2006 se menționează următoarele: „act de inspecție - documentul electronic ASYCUDA World întocmit pe parcursul fiecărei etape a procedurii informatice de declarare a mărfurilor, pe baza constatărilor privind completarea declarației vamale cu date eronate sau nereale referitoare la încadrarea tarifară, valoarea în vamă, felul, cantitatea sau originea, quantumul obligației și modul de aplicare a facilităților vamale, cuprinde următoarele date aferente fiecărei declarații vamale: denumire birou vamal, număr de înregistrare, data înregistrării, regim vamal, numărul fiecărui articol ce face obiectul declarației, rezultatele examinării, măsuri luate și sancțiuni aplicate, informații suplimentare privind documentele întocmite cu ocazia măsurilor întreprinse sau sancțiunilor aplicate”. Același act normativ, stipulează că actul de inspecție se tipărește în 2 exemplare semnate atît de colaboratul vamal, cît și de utilizatorul sistemului informatic.

În cazul în care majorarea valorii în vamă a mărfurilor se efectuează din inițiativa autorității vamale atunci se parcurge o procedură descrisă detaliat în pct. 19 din Regulamentul privind modul de declarare a valorii în vamă a mărfurilor introduse pe teritoriul Republicii Moldova, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 600 din 14 mai 2002, astfel, în cazul cînd se impune rectificarea calculelor efectuate de declarant (inclusiv după ce a prezentat datele suplimentare necesare organului vamal), colaboratorul organului vamal face înscrierile și calculele respective fie în rubricile speciale „Mențiunile biroului vamal”, ale tipizatei pe verso-ul ei, consemnîndu-le sub titlul „Mențiunile biroului vamal”. Colaboratorul organului vamal datează și autentifică toate consemnările sale prin semnătura și ștampila matricolă personală. În baza calculelor organului vamal, declarantul introduce schimbările respective în rubricile declarației privind valoarea în vamă a mărfurilor, completate de ei, le autentifică prin semnătură și ștampilă și indică data rectificării (consemnării).

Astfel, după rectificarea valorii în vamă de către colaboratorul organului vamal, în declarația vamală se pune sigla „Valoarea în vamă rectificată”. Declarantul sau colaboratorul (organului vamal completează formularul rectificării valorii în vamă (tipizatele DVV-1 și DVV-2, aprobate de Serviciul Vamal), care constituie, împreună cu declarația privind valoarea în vamă a mărfurilor, parte integrantă a declarației vamale.

În cazul în care nu este de acord cu rectificarea efectuată de organul vamal, declarantul este în drept să nu introducă modificările respective în declarația valorii în vamă a mărfurilor sau să nu semneze tipizatele declarației valorii în vamă a mărfurilor în care se indică valoarea în vamă a mărfurilor, recalculată de colaboratorul organului vamal (să nu completeze rubrica 10 (b)).

Conform art. 8 pct. 6 din Legea cu privire la tariful vamal, declarantul poate solicita în scris de la organul vamal explicarea motivelor neacceptării valorii în vamă, anunțate de el. În cazul de față, declarantul a considerat justificată necesitatea de a majora valoarea în vamă, ceea ce și a făcut fără careva obiecții de la reprezentant.

În temeiul prevederilor art. 1 alin. (23) din Codul vamal, declarația vamală este actul unilateral prin care o persoană manifestă în formele și modalitățile prevăzute de legislația vamală, voința de a plasa mărfurile sub o anumită destinație vamală.

Conform Ordinului Serviciului Vamal nr. 346-O din 24.12.2009 „referitor la aprobarea Normelor tehnice privind imprimarea, utilizarea și completarea declarației vamale în detaliu” //Monitorul Oficial nr. 197- 200/876 din 31 decembrie 2009: declarație vamală în detaliu - act unilateral, prin care o persoană manifestă, în formele și modalitățile prevăzute de legislația vamală, voința de a plasa mărfurile într-o procedură vamală. Declarația vamală în detaliu este alcătuită dintr-un set ce cuprinde numărul de exemplare corespunzător procedurii vamale și este format din declarația vamală primară și, după caz, declarația(iile) vamală(e) complementară(e); declarația vamală primară – exemplarele declarației vamale în detaliu utilizate împreună cu exemplarele declarației vamale primare, pentru declararea mărfurilor care se clasifică la coduri tarifare diferite sau care, deși se clasifică la același cod tarifar, prezintă caracteristici diferite, în special în ceea ce privește originea și care determină tratamente tarifare preferențiale diferite.

Din materialul probator administrat pe parcursul examinării pricinii în prima instanță și instanța de apel, cu certitudine s-a stabilit că, la 07 noiembrie 2014, SRL „Efect Invest” a importat marfa care a fost declarată prin depunerea la organul vamal a declarației vamale de import definitiv 303012435 din 07 noiembrie 2014 privind importul cărnii de porcine congelată, dezosată, cu valoare declarată 345 930, 24 lei, declarantul stabilind valoarea în vamă a mărfii în baza metodei nr. 1, adică în baza valorii tranzacției cu marfa respectivă ori în baza prețului efectiv plătit sau de plătit, organului vamal fiindu-i prezentate documente care nu justifică valoarea în vamă declarată, aceasta fiind sub nivelul ei de producție (f. d. 12, 15).

La 07 noiembrie 2014, Biroul vamal Chișinău, în temeiul art. 7 alin. (2) din Legea cu privire la tariful vamal, în vederea stabilirii bazei de evaluare și asigurării aplicării succesive a metodelor de evaluare a mărfurilor importate potrivit declarației vamale nr. 24330 din 07 noiembrie 2014, a solicitat prezentarea de către SRL „Efect Invest” a informațiilor și date după cum urmează, despre tranzacțiile

cu mărfuri identice (metoda 2), tranzacții cu mărfuri similare (metoda 3), cu privire la costul unitar al mărfii de evaluat (metoda 4), calculul firmei producătoare pentru prețul de cost al mărfurilor evaluate (dacă firma este de acord să o prezinte cumpărătorului (metoda 5) (f.d.17-18).

La 07 noiembrie 2014 Biroul Vamal Chișinău, având în vedere faptul că, agentul economic nu a prezentat informația și datele solicitate și fiind în imposibilitate să determine valoarea în vamă a mărfii în temeiul metodelor 1 - 5, a emis Actul de inspecție emis referitor la declarația vamală cu nr. 124330 din 07 noiembrie 2014, prin care a aplicat metoda 6 de determinare a valorii în vamă a mărfii și a dispus corespunzător majorarea valorii în vamă a mărfii pînă la suma de 589 980, 24 lei (f.d. 16).

Astfel, raportând circumstanțele de fapt ale pricinii la normele de drept reținute supra, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că atât prima instanță cât și instanța de apel au constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, au interpretat și au aplicat corect normele de drept material și, prin urmare, ajunge la concluzia că hotărârea primei instanțe este legală și întemeiată.

În acest context, instanța de recurs reține drept întemeiate concluziile instanțelor de judecată precum că, în temeiul normelor materiale citate supra, organul vamal - Biroul vamal Chișinău este în drept să solicite prezentarea informație și date suplimentare, dacă din documentele anexate de către declarant la declarația vamală rezulta suspiciuni justificate privind veridicitatea datelor privind valoarea în vamă declarată, ori, atîta timp cât valoarea declarată în vamă a mărfii importate de către agentul economic SRL „Efect Invest” este sub nivelul valorii lor de producție, reieșind din datele obiective de organul vamal în virtutea competenței sale legale, din care considerente, argumentele recurentului privitor la caracterul arbitrar și subiectiv al controlului și prescripțiilor emise de Biroul vamal Chișinău la 07 noiembrie 2014 în privința agentului economic, sunt neîntemeiate și nu pot fi reținute.

Ori, din moment ce declarația vamală a fost înregistrată, aceasta este supusă controlului vamal, care include în sine controlul documentar și controlul fizic ai mărfurilor declarate, iar la fiecare etapă de verificare a declarației vamale se întocmește actul de inspecție, reieșind din specificul activității organului vamal, de asigurare a securității economice a statului și exercitării controlului asupra corectitudinii declarării și determinării valorii în vamă a mărfurilor, în temeiul art. 8 alin. (1), (2) și (3) din Legea cu privire la tariful vamal nr. 1380 din 20 noiembrie 1997.

Astfel, temeinic și legal au reținut instanțele judecătorești inferioare precum că, organul vamal dispune de competența legală de a contrapune prețul declarat de agentul economic la prețurile atestate în circuitul intern și extern, în conformitate cu prevederile pct. 16 lit. b) din Hotărîrea Guvernului nr. 600/2002, la prețurile orientative pentru unele poziții tarifare, pentru evaluarea vamală a mărfurilor și verificarea valorii în vamă anunțate de către declarant, fiind posibilă a fi luată ca bază, atîta informația prezentată de către declarant cât și cea deținută de organul vamal, astfel că, organul vamal poate dispune de informații pe care nu le are declarantul, inclusiv despre prețurile de referință la mărfurile din circuitul comerțului extern, precum și de date privind astfel de mărfuri a căror perfectare

vamală a fost efectuată anterior, informații și date pe care le utilizează întru efectuarea controlului vamal și care, în speță, au constituit temei pentru a aprecia caracterul nejustificat al valorii declarate în vamă de SRL „Efect Invest”.

Totodată, Colegiul conchide că, contrar motivelor invocate de către recurent, prescripțiile emise de organul vamal au urmărit scopul legal de determinare a valorii în vamă a mărfii importate cu aplicarea succesivă a metodelor 1-5 și, dat fiind faptul că, agentul economic nu a prezentat tranzacții cu marfa identică sau similară, adică, aceeași țară de export, același producător, aceleași caracteristici fizice a mărfurilor, calitate și reputație pe piață, din lipsă de date concrete privind toate elementele necesare pentru determinarea valorii în vamă a mărfii prin metoda costului unitar, precum și nu au fost prezentate datele de la producător cu privire la costul de producere al mărfii, aplicarea metodei 6 la determinarea valorii în vamă importată de SRL „Efect Invest”, a fost legală și întemeiată, fiind aplicată succesiv și cu acordarea posibilității agentului economic de a prezenta informațiile și datele relevante.

Ori, recurentul SRL „Efect-Invest” pentru justificarea valorii declarate, avea posibilitatea, în conformitate cu Regulamentul privind modul de declarare a valorii în vamă a mărfurilor introduse pe teritoriul Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 600 din 14 mai 2002, să prezinte autorității vamale informațiile cu privire la valoarea în vamă a mărfurilor identice sau similare, importate anterior, sau cu privire la prețul lor pe piața internă, ori calculele sau lista de prețuri ale producătorilor, informații care nu au fost prezentate, argumentele recurentului privitor la secretul comercial fiind vădit neîntemeiate.

Prin urmare, nu pot fi reținute nici motivele invocate de recurent privind aplicarea metodei 6 de rezervă prin omiterea intenționată a metodelor anterioare precum și faptul că organul vamal nu a motivat necesitatea aplicării metodei de rezervă.

În ceea ce privește argumentele recurentului precum că, biroul vamal a majorat valoarea în vamă a mărfurilor, deși SRL „Efect Invest” a prezentat actele justificative, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că acestea sunt lipsite de suport probatoriu, ori, recurentul nu a prezentat la declararea valorii în vamă a mărfurilor, precum nici la solicitarea organului acte care confirmă valoarea în vamă a vămii, orice acord posibil între vânzător și cumpărător care afectează valoarea în vamă a mărfurilor, ofertele de preț (listele de prețuri), contractele cu terțe persoane referitoare la tranzacțiile interne, corespondența comercială purtată în vederea încheierii și negocierii prețului, documentul de plată pentru cheltuielile de transportare.

În același timp, nu pot fi reținute argumentele recurentului privitor la faptul că, actul de inspecție nu reflectă valoarea declarată de agentul economic prin declarația sa primară, ori, în cazul în care se stabilește necesitatea modificării valorii în vamă anunțate de declarant, inclusiv după prezentarea actelor suplimentare solicitate, modificările valorii în vamă a mărfurilor se reflectă fie în declarația valorii în vamă, fie la rubricile speciale „Mențiunile biroului (postului) vamal” ale tipizatei sau pe versoul ei, consemnându-le sub titlul „Mențiunile biroului (postului) vamal” (f. d.15 verso).

Mai mult, instanța de recurs mai reține că, declarația privind valoarea în vamă a mărfurilor (DVV-2) a fost completată și semnată benevol de către

reprezentantul declarantului SRL „Efect Invest” , iar organul vamal, în persoana colaboratorului vamal, a acceptat valoarea în vamă anunțată de către declarant, și, deși declarantul poate solicita în scris de la organul vamal explicarea motivelor neacceptării valorii în vamă în sensul art. 8 din Legea cu privire la tariful vamal, declarantul nu a prezentat în scris careva obiecții cu privire la majorarea valorii în vamă a mărfurilor importate de către agentul economic la 07 noiembrie 2014.

În aceste condiții, nu pot fi reținute argumentele recurente precum că instanța de apel la examinarea pricinii nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a pricinii în fond și că a aplicat greșit normele de drept material și procedurale, deoarece acestea sunt declarative, lipsite de suport legal și probatoriu.

Analizând întregul material probator administrat în cauză, prin prisma criticilor invocate de către recurent, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că, atât prima instanță cât și instanța de fond au ajuns la o concluzie justă privind respingerea acțiunii SRL „Efect Invest” ca fiind neîntemeiată.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul că, atât decizia instanței de apel cât și hotărârea primei instanțe sunt întemeiate și legale, iar temeiurile invocate de recurent sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art.445 alin.(1) lit. a) Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Societatea cu răspundere limitată „Efect Invest”.

Se menține decizia Curții de Apel Chișinău din 01 octombrie 2015 și hotărârea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 05 iunie 2015, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu răspundere limitată „Efect Invest” împotriva Biroului vamal Chișinău și Serviciului Vamal al Republicii Moldova cu privire la contestarea actului administrativ și restituirea sumei încasate excesiv.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte, judecătorul

Tatiana Vieru

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Ion Druță

Oleg Sternioală

Iurie Bejenaru